

det, finder vi, at den heldigste Plads er ved Hvide Sande, for Landmændene er uenige om, hvor de vil have den, men Fiskerne er enige, og lad os saa imødekomme dem. (*K. M. Klausen*: Det er fuldstændig urigtigt!). Nej det er rigtigt nok. (*K. M. Klausen*: Nej!). Dette kan det ærede Medlem neppe komme fra. (*K. M. Klausen*: Det har jeg aldrig sagt). Ja nu kan det ærede Medlem jo gøre Forsøg paa at modbevise det. De anførte Ord staar ganske vist ikke i Rigsdagstidenden, men min Hukommelse skulde svigte mig meget, om jeg her fejler. Det er muligt, at Hukommelsen har svigtet det ærede Medlem, og det er ikke første Gang, Hukommelsen har svigtet ham. Han har før indstillet noget, som han saa, naar vi skulde til at praktisere det, har forladt.

Altsaa jeg haaber, vi ikke skal komme ind paa at sætte den Slags Skel, men nu er Spørgsmaalet jo lagt i en Kommissions Haand. Det ærede Medlem nævnede som dem, der ikke skulde tages i Betragtning ved Skadeserstatningen, Sognene Stauning, Skern, Lønborg og Hemmet. Det er netop de Sogne, hvori de Folk bor, fra hvem jeg har indbragt et Andragende om Erstatning. Det er kedeligt nok, at det skal være saaledes, men jeg skal gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at blandt disse Folk er der mange, som slet ikke er glade ved og heller ikke har været glade ved, ja endog har været imod Gennemgravningen ved Hvide Sande. Men den Gang de saa, at det stod saaledes: Enten — eller, enten skete der ingenting, eller ogsaa gik man til Gennemgravningen, gik de med til dette sidste. Det samme var Tilfældet med mig personlig. Det ærede Medlem vil ikke vedkende sig, at han har slaaet til Lyd for en Gennemgravning ved Hvide Sande, men han har slaaet til Lyd for en Sikring af Udgravningen ved Hvide Sande, ikke en Sikring, som skulde være et Forsøg til Afvanding, men en Sikring, som helt skulde lukke Løbet. Det skal jeg imidlertid ikke komme ind paa nu. Jeg vil blot bede om, at det her stillede Ændringsforslag maa blive vedtaget. Jeg har for øvrigt den Tro til de Mænd, der sidder i den nedsatte Kommission, at de har en ærlig Villie til at træffe den mest retfærdige og upartiske Afgørelse i denne Sag. Saa kan vi lade den Sag hvile, indtil vi ser, hvordan det gaar. Spørgsmaalet om Skadeligheden eller Ikke-Skadeligheden af Gennemgravningen ved Hvide Sande kan vi ogsaa lade ligge, vi bør først se, hvorledes det vil arte sig, som vi er blevet

enige om her i Rigsdagen, idet vi har vedtaget, at der skal gøres Forsøg paa en Sikring af Gennemgravningen.

Eduard Larsen: I Modsætning til den ærede sidste Taler (Ovesen) vil jeg gøre mig til Talsmand for den Tanke, der er kommet frem, at der bør gøres Forskel paa den Erstatning, der skal gives i Anledning af Skaderne ved Ringkøbing Fjord efter Ansøgernes Optræden forud for og uafhængig af den Gennemgravning, som har fundet Sted ved Hvide Sande. I al Almindelighed tør man vel sige, at det vil være vanskeligt at instituere, at Staten her havde en retlig Forpligtelse til at yde Erstatning. Det vilde vel overhovedet være vanskeligt at finde et Grundlag for, hvornaar Staten var forpligtet til at yde Erstatning for skadegørende Handlinger; men saaledes som Sagen nu ligger for med det Ændringsforslag, der er stillet af Ministeren og tiltraadt af Udvalget, har Staten faktisk godkendt Kravet om Erstatning til de skadelidte som rimeligt, og jeg mener da, at der deri ligger udtalt, at Staten er kommet til at gøre en urimelig Uret mod de paagældende Beboere. Ud fra dette Synspunkt, at Staten er kommet til at gøre en urimelig Uret, forekommer det mig, at man for det første maa hævde, at den Erstatning, der skal tilkomme de enkelte, ikke kan bygges paa specielle Ejendommeligheder ved disse enkelte — om de er mere rige eller mindre rige eller ganske fattige —, men at det maa bero paa det Faktum, at Staten anerkender, at der er sket en Uret mod dem, og at deraf følger en moralsk Forpligtelse for Staten til her ikke at staa paa et Slags Naadestandpunkt og give Almisser, men til at gennemføre en konsekvent Erstatning overfor de paagældende, og jeg vilde finde det rimeligt, at den nedsatte Kommission netop vilde gøre dette Synspunkt gældende. Paa den anden Side mener jeg rigtignok — og der maa jeg slutte mig til den ærede Ordfører —, at i det Øjeblik denne Uret ikke foreligger i sin fulde Form, kan de paagældende ikke gøre Krav paa Erstatning fuldt ud. Men en saadan Erstatningspligt kan efter min Mening ikke foreligge, hvor den ene Part saa at sige paa Forhaand har erklæret, at han er villig til at indgaa paa de Vilkaar, som vil komme til at foreligge, altsaa for de Folk, som er Underskrivere paa Adressen til Fordel for Gennemskæringen ved Hvide Sande. Jeg kan med min bedste Villie ikke se, at det Princip kan være rigtigt, ifølge hvilket